

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918”
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de TEOLOGIE ORTODOXĂ ȘI MUZICĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5. Ciclul de studii	Licență (2020-2023)
1.6. Programul de studii	ARTĂ SACRĂ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	ISTORIA BISERICEAȘĂ UNIVERSALĂ (1)			2.2. Cod disciplină	ARS 103
2.3. Titularul activității de curs	Ovidiu F. PANAITE				
2.4. Titularul activității de seminar	-				
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E
				2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O FD

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					11
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					0
• Tutoriat					5
• Examinări					12
• Alte activități (exersări practice)					7
Total ore activități individuale					47

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție, videoproiector, lap-top, flipchart, sistem audio</i>
--------------------------------	---

5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu tablă
--	----------------------

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Clasificarea cadrului istoric mai amplu, privind apariția și dezvoltarea Bisericii</p> <p>C1.1. Formularea domeniului de cunoaștere a paradigmelor și orientărilor actuale în materie de teologie istorică</p> <p>C2. Evidențierea unor bio-bibliografii ale personalităților proeminente ale Bisericii care au influențat în mod decisiv arta sacră</p> <p>C2.1. Interpretarea datelor privind biobibliografiile marilor personalități ale Bisericii</p> <p>C3. Expunerea cadrului geo-politic și religios în contextul apariției și dezvoltării instituționale și doctrinare a Bisericii</p> <p>C3.1. Utilizarea avansată a strategiilor de contextualizare, precum și a metodologiilor utilizate în particularizarea evenimentelor în cadrul geo-politic al derulării acestora</p> <p>C3.2. Precizarea și utilizarea adecvată în comunicarea profesională a terminologiei specifice artei sacre;</p> <p>C4. Prezentarea unei istorii a dialogului interreligios și ecumenic privind arta sacră</p> <p>C5. Precizarea detaliată și analiza evenimentelor istorice definitorii pentru dezvoltarea artei sacre</p> <p>C5.1. Descrierea integrală și în detaliu a terminologiei istorice și utilizarea unui limbaj teologic specific; orientarea spre o corectă și bogată valorificare a izvoarelor istorice privind arta sacră</p> <p>C5.2. Identificarea și descrierea amănunțită a evenimentelor istorice, în ordine cronologică; interpretarea lor în contextul provocărilor lumii postmoderne</p>
Competențe transversale	- CT1. Aplicarea strategiilor de munca riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religio-morale și canonice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul cursului studenții vor cunoaște evoluția istorico-teologică a Bisericii, cu predilecție în domeniul artei eclesiale
7.2 Obiectivele specifice	<p>- Cunoștințele dobândite vor permite înțelegerea altor cursuri, din domeniile studiilor biblice, practice și sistematice.</p> <p>- Tematica permite cunoașterea elementelor de bază ale creștinismului la nivel doctrinar, cultic și de morală; înțelegerea cadrului care a generat o teologie a istoriei și implicit a artei sacre; identificarea unor personalități și a unor momente istorice care servesc drept modele în formarea generațiilor de studenți; analiza în evoluție genetică a creștinismului și a raporturilor interbisericești; înțelegerea actualei configurații creștine; identificarea unor posibile modele de dialog interreligios și intercreștin; deschiderea spre dialog și depășirea unor sensuri retrograde de a înțelege și a aplica teologia istorică; dobândirea unor cunoștințe care ajută la crearea unor viziuni integrative în noua configurație europeană; locul artei sacre ortodoxe în Europa multiculturală, multiconfesională și multireligioasă</p> <p>Obiectivele formativ-educative ale prezentului curs urmăresc realizarea unei conștiințe identitare temeinic fundamentată, o conștiință a duhovniciei creștine, temeinic organizată în jurul Sfintei Scripturi și a Sfintei Tradiții.</p>

8. Conținuturi

8.1. CURS	Metode de predare	Observații
1. Probleme de introducere în studiul Istoriei Bisericești Universale - obiectul, definiția, denumire, scop, importanță, împărțirea și metoda IBU - izvoarele IBU - științele auxiliare și bibliografia generală a Istoriei Bisericești Universale	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
2. Situația lumii antice la apariția creștinismului. Istoricitatea Persoanei Mântuitorului Iisus Hristos - eterogenitatea creștinismului primar - activitatea Mântuitorului Iisus Hristos; Cronologia vieții Mântuitorului; Surse necreștine despre Iisus Hristos; Mărturiile iudaice; Scriitorii romani care amintesc despre Iisus Hristos sau despre începuturile creștinismului	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
3. Întemeierea Bisericii și răspândirea creștinismului. Persecuțiile împotriva creștinilor. Arta creștinismului primar - cauzele persecuțiilor ; numărul lor; Legislația și procedura de judecată; Pedepsele; Persecuțiile până la împăratul Comod anii 64-192; Persecuțiile de la Septimiu Sever până la Aurelian (193-275); Persecuțiile sub Dioclețian, sub coregenții și urmașii lui. Sfârșitul persecuțiilor	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
4. Răspândirea creștinismului și învățământul creștin. Relații și determinări cultural-religioase - răspândirea creștinismului; mediul misiunii; întinderea geografică - spații creștinate - școlile catehetice din Alexansria, Antiohia, Cezareea Palestinei și Edessa - sistemul catehetic	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
5. Biserica în timpul lui Constantin cel Mare. Sinodul I Ecumenic. Arta constantiniană - convertirea lui Constantin cel Mare; politica lui religioasă; - convocarea primului sinod ecumenic - Constantin cel Mare și arta - arianismul și începuturile lui - tulburările preariene și sinoadele locale până în 325 - desfășurarea lucrărilor și canoanele alcătuite	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
6. Sinodul II Ecumenic. Sinodul III Ecumenic - disputa pnevmatomahă și apolinarismul - sfinți părinți despre Sfântul Duh - convocarea, desfășurarea și hotărârile sinodului - hristologia antiohiană și alexandrină - convocarea, desfășurarea și hotărârile sinodului - relațiile dintre Alexandria și Antiohia după sinodul din 431	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice

7. Sinodul IV Ecumenic. Sinodul V Ecumenic - hristologia precalcedoniană - convocarea, desfășurarea și hotărârile sinodului - importanța <i>orosului</i> de la Chalcedon	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8. Sinodul VI Ecumenic. Sinodul VII Ecumenic - problema monotelită - evoluția artei figurative în Biserică până în secolul al VIII-lea - arta icoanei - iconoduli și iconoclaști	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
9. Dezvoltarea artei bisericești în Bisericile Vechi Orientale - evoluția artei sacre în mediile copte, nestoriene, și monotelite	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
10. Răspândirea creștinismului și tipologia coridoarelor culturale: influențe și determinări	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
11. Schisma dintre Răsărit și Apus: 1054 - cauze dogmatice, istorice, politice, culturale care au determinat Marea Schismă - reflectarea fenomenului în literatura de specialitate	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
12. Evoluția artei bizantine în primul mileniu creștin - conceptul de <i>artă</i> - specificitatea <i>artei bizantine</i>	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
13. Sinteza doctrinar-dogmatică a primului mileniu și reflexul la nivelul artei - definirea dogmelor și reflectarea lor la nivelul artei	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
14. Artă și expresivitate, canon și aseză: dimensiuni și paradigme în gândirea teologică a primului mileniu creștin. Artă filocalică - Aseză, Rugăciunea și Arta filocalică - Sacralul între vizual și spiritual	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice

8.3. Bibliografie:

- ✓ BĂBUȘ, Pr. Emanoil, *Introducere în Istoria Bisericească Universală*, Editura Sophia, București, 2002, 326 p
- ✓ CHIFĂR, Pr. Nicolae, *Istoria creștinismului*, 4 vol., Editura Trinitas, Iași, 1999-2005.
- ✓ COMBY, Jean, *Să citim istoria Bisericii*, 2 vol., traducere de Mihaela Voicu și Mariana Petrișor, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, București, 1999-2001, 171 p. + 239 p.
- ✓ DRĂGOI, Pr. Eugen, *Istoria creștinismului în date*, Episcopia Dunării de Jos, Galați, 2004.
- ✓ GABOR, Pr. Dr. Adrian, *Biserica și Statul în primele patru secole*, Editura Sophia, București, 2003.
- ✓ HERTLING, Ludwig S.J., *Istoria Bisericii*, ediție îngrijită și traducere de Pr. Prof. Dr. Emil Dumea, Editura Ars Longa, Iași, 2001, 671 p.
- ✓ MARROU, Henri-Irénée, *Biserica în antichitatea târzie 303-604*, Editura Universitas, București, 1999
- ✓ POPESCU, Teodor M.; BODOGAE, Pr. Teodor; STĂNESCU, George Gh., *Istoria bisericească universală*, 2 vol., Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1956.
- ✓ RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan, *Istoria bisericească universală*, ediția a II-a, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2004, 654 p.
- ✓ RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan; ȘESAN, Pr. Prof. Dr. Milan; BODOGAE, Pr. Prof. Dr. Teodor, *Istoria Bisericească Universală*, 2 vol., Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1987-1993, 604 p. + 606
- ✓ REMETE, George, *Contribuții la studiul Istoriei Bisericești Universale*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2001.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității episteme, asociațiilor

profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul este o radiografie analitică a realităților istorice, culturale și politice care marchează fundamental devenirea umană în spectrul religios creștin realizând premisele unor dezbateri inter și intrareligioase.

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	70 %
		<i>Implicarea în dezbateri</i>	30 %
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>- Activitate la seminar</i>	-	-
		-	-

10.6 Standard minim de performanță:

Pentru nota 5 (cinci): studentul cunoaște elementele care individualizează creștinismul în relație cu alte culte ale antichității; organizarea creștinismului; structura Bisericii; problematica teologică a Sinoadelor Ecumenice.

Data completării 20.09.2020	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar -
Data avizării în departament 21.09.2020	Semnătura director de departament